

Bemærkninger til lovforslaget

I. Baggrunden for lovforslaget

Ved lov nr. 287 af 6. juni 1984 om ændring af lov om folkeskolen fik kommunerne mulighed for at etablere skolefritidsordninger.

Under folketingets behandling af lovforslaget blev der i loven indsat en revisionsbestemmelse, hvorefter undervisningsministeren i folketingsåret 1986-87 skulle fremsætte forslag om revision af lovens regler om skolefritidsordninger. Baggrunden for revisionsbestemmelsen var, at man fandt, at folketinget på baggrund af de indhøstede erfaringer burde have mulighed for fornyet vurdering og stillingtagen. Samtidig ville undervisningsministeriet nøje følge udviklingen på området og overveje behovet for udstedelse af nærmere regler om skolefritidsordninger.

Der henvises nærmere til Folketingstidende 1983-84, 2. samling sp. 1370, 1846ff, 7001 og 7243.

Reglerne om skolefritidsordninger trådte i kraft den 1. august 1984 og har således nu eksisteret i 2 år.

II. Lovens ordning

Efter loven er der mulighed for, at kommunerne i samarbejde med forældrene kan indrette skolefritidsordninger i overensstemmelse med de lokale ønsker, og det er ligesom på daginstitutionsområdet den enkelte kommunalbestyrelse, der efter en individuel vurdering af behovet fastsætter antallet af medarbejdere ved fritidsordningen og personalets uddannelse, ligesom også fastsættelse af åbningstiden, lokalernes indretning m.v. er overladt til lokal overvejelse.

Oprettelse af skolefritidsordninger sker ved bestemmelse på kommunens skoleplan, og det følger af reglerne i skolestyrelsesloven, at skolenævnet skal udtale sig herom, inden der træffes beslutning om oprettelse af skolefritidsordningen. Endvidere skal fritidsnævnet inddrages i overvejelserne.

Udgifterne til skolefritidsordningerne påhviler ifølge loven kommunerne, idet der dog ligesom på daginstitutionsområdet opkræves betaling af forældre for elever, som er optaget i en skolefritidsordning. Størrelsen af forældrebetalingen fastsættes af

kommunalbestyrelsen. Det følger af de almindelige regler i skolestyrelsesloven, at skolefritidsordningerne er omfattet af skolenævnets tilsyn, og at det er skolelederen, der har den administrative og pædagogiske ledelse af ordningen.

Ifølge loven kan undervisningsministeren fastsætte regler om skolefritidsordningerne. I lovbemærkningerne og i forbindelse med lovforslagets behandling blev det understreget, at denne hjemmel kun ville blive udnyttet, hvis der fra lokal side blev fremsat ønsker herom. Dette er endnu ikke sket, og da man i øvrigt ikke i undervisningsministeriet har konstateret behov for regelfastsættelse af skolefritidsordningen, er der endnu ikke fastsat nærmere regler.

III. Undersøgelse af de etablerede skolefritidsordningers indretning

For at få det bedst mulige grundlag for den lovfæstede revision af ordningen har undervisningsministeriet gennemført en undersøgelse af, hvordan de etablerede skolefritidsordninger fungerer, idet man har bedt samtlige amtskommuner samt Københavns og Frederiksberg kommuner om en række konkrete oplysninger.

Hovedresultaterne af undersøgelsen viser følgende:

Ud af landets 275 kommuner har foreløbig 66 benyttet muligheden for at oprette én eller flere skolefritidsordninger i henhold til folkeskolelovens § 3, stk. 4, hvilket svarer til, at ca. hver 4. kommune har udnyttet lovens muligheder. Det bemærkes, at der ved udgangen af skoleåret 1985/86 endnu ikke var oprettet skolefritidsordninger i København, Århus, Odense, Aalborg og Frederiksberg.

I de 66 kommuner var der oprettet i alt 132 skolefritidsordninger eller i gennemsnit 2 pr. kommune, svarende til at ca. 29 pct. af skolerne i disse kommuner har en skolefritidsordning.

Hovedtendensen er, at tilbudet gives til eleverne fra børnehaveklasse til 3.-4. klasse. Der er nogle få ordninger, der omfatter samtlige folkeskolens klassetrin. Det er især børn fra børnehaveklasse til og med 2. klasse, der benytter skolefritidsordningerne.